

Nr 353.

Av herr **Gustafsson** i Borås **m. fl.**, i *anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Avsättning till lotterimedelsfonden.*

I årets statsverksproposition, tionde huvudtiteln, föreslås att till avsättning till lotterimedelsfonden måtte anvisas ett anslag av 7,5 miljoner kronor, samma belopp som anvisades av 1949 års riksdag.

Av riksdagsberättelsen för i år framgår, att under år 1949 beviljades bidrag av lotterimedel till ett belopp av 8 876 000 kronor, alltså 1 376 000 kronor mer än som anvisades för budgetåret 1949/50. Under diskussionen om detta anslag vid 1949 års riksdag framhölls, att största delen av anslaget i regel disponerats under första hälften av budgetåret, varefter Kungl. Maj:t, när behov föreligger, beviljar medel att utbetalas när det nya budgetåret ingått. Då den som beviljats bidrag ofta är i mycket behov av kontanter omedelbart, lånar sökanden vad som behövs med Kungl. Maj:ts beslut som säkerhet för att sedan, när medel bli disponibla, återbetala lånet. Detta förfaringssätt är föga tilltalande. För att undvika det anse vi att anslaget till lotterimedelsfonden bör ökas med så stort belopp som kräves för att den eftersläpning, som blivit en följd av för knappa anslag, må kunna elimineras.

Av statsverkspropositionen framgår, att inkomsterna av lotterimedel beräknas öka med 4 miljoner kronor jämfört med föregående år, om skatten på vinsterna medräknas. Sålunda beräknas en ökning av lotterimedel från 73 till 75 miljoner kronor, varjämte skatten å vinsterna beräknas öka från 26 till 28 miljoner kronor. Staten erhåller således en sammanlagd inkomst av penninglotteriet på 103 miljoner kronor.

Enligt beslut av 1938 års riksdag skall hälften av de inflytande lotterimedlen avsättas till lotterimedelsfonden och den övriga hälften gå till budgeten. Men redan år 1939 ansåg riksdagen av statsfinansiella skäl, att den ej kunde fullfölja detta, utan större delen av lotterimedlen har sedan gått till den allmänna budgeten.

Fördelningen av medel från lotterimedelsfonden har vid åtskilliga tillfällen varit föremål för kritik, såväl i riksdagen som på annat håll. Särskilt har anmärkts på att landsbygdens intressen fått stå tillbaka för städernas och att teatrarna i första hand erhållit anslag, medan andra kulturella ändamål fått stå tillbaka. Att denna kritik ej saknat fog framgår av de siffror,

som föreligga från de senaste årens disposition av fondens medel. Sålunda ha av 1948 års medel på 7 554 000 kronor teatrarna erhållit 5 392 000 kronor i runt tal, alltså 71,3 procent. År 1949 fingo teatrarna cirka 6 miljoner kronor av beviljade 8 876 000 kronor, varför övriga sökande fingo nöja sig med 2 876 000 kronor. Då det torde vara sannolikt att teatrarna även innevarande år behöva samma anslag som tidigare, skulle endast 1,5 miljoner kronor återstå att fördela sedan teaterverksamheten tillgodosetts. Detta skulle betyda en ytterligare inknappning av anslagen till andra sökande, om det av Kungl. Maj:t äskade anslaget ej höjdes av riksdagen. Statsrådet och chefen för handelsdepartementet framhåller också, att behovet för andra ändamål än teatrar m. fl. »är synnerligen betydande. Redan inneliggande framställningar om bidrag av lotterimedel avse ett sammanlagt belopp av över 7 miljoner kronor. Härav gäller en icke oväsentlig del olika kulturella ändamål på landsbygden och i de mindre städerna.» Det skulle vara önskvärt, fortsätter statsrådet, att anslaget kunnat höjas avsevärt, men med hänsyn till det statsfinansiella läget anser han sig ej kunna förorda någon höjning.

Då statens inkomster av penninglotteriet beräknas överstiga 100 miljoner kronor nästa budgetår, en ökning på 4 miljoner jämfört med innevarande år, borde en höjning av anslaget vara möjligt, åtminstone så mycket att samma summa som utbetalades från lotterimedelsfonden år 1949, 8 876 000 kronor, må kunna disponeras även innevarande år.

Under hänvisning till vad vi här ovan anfört hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta att till Avsättning till lotterimedelsfonden för budgetåret 1950/51 anvisa ett anslag av 9 miljoner kronor, samt

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte erinra om att ovan anförda synpunkter angående anslagets fördelning måtte beaktas.

Stockholm den 26 januari 1950.

Axel Gustafsson.

Johan Ahlsten.

K. Gust. Wirtén.

Sven Antby.

Olof Hammar.

And. Stjärne.

Daniel Wiklund

Erik Rosén.

i Stockholm.